ప్రియమైన అధ్యాపకులారా!

పారమార్థికము, వ్యావహారికము, ప్రాతిభాసికము. జీవితము మూడు తెరగులు వున్నవి. నీటిలో అలలు ఏవిధముగా కల్పనయో, అలలలో నురుగు ఏవిధముగా కల్పనయో అదేవిధముగా పారమార్థికమునందు వ్యావహారికమునందు ప్రాతిభాసికము కల్పితమై వుంటున్నది. నీటి యందు చల్లదనము, తీపి, మధురత్వము యీ మూడు సహజాతముగా వుంటాయి. అదే విధముగనే పారమార్థికమునందు సత్ చిత్ ఆనందము సహజమై వుంటుంది. కనుక పారమార్థికమునుండియే వ్యావహారికము వ్యావహారికము నుండియే ప్రాతిభాసికము ప్రతిభాసిస్తూ వుంటాయి. నురుగు ఏవిధముగా అలలు వదలి వుండలేదో అలలు అదే విధముగనే నీటిని వదలి వుండలేదు. ఏతావాత నురుగు, అలలు నీటిని ఆశ్రయించే వుంటున్నవి. కనుక పారమార్థికము నుండిన సచ్చిదానంద తత్త్వమే వ్యవహారికమునందు, వ్యావహారికము నుండిన సచ్చిదానంద తత్త్వమే ప్రాతిభాసికమునందు సమత్వముగా వుంటుంది. ఈ పారమార్థికమునే కూటస్థుడు అని పిలుస్తూ వచ్చారు. కూటస్థుడనగా ఎట్టి అవస్థల చేతను మార్పులు చెందని వాడు. దేశ కాల వస్తువుల యొక్క మార్పులు దీనికి యేమాత్రము వుండవు. ఏవిధముగా అలలయందు, నురుగు యందు నీరువున్నదో అదే విధముగనే వ్యావహారికమునందు ప్రాతిభాసికమునందు యీ పారమార్థికము అనే తత్త్వము ఇమిడి వుంటున్నది.

ఇక్కడ పారమార్థికమునకు ఒక చక్కని ఆదర్శమును మనము నిరూపించాలి. మానవ జీవితములో అనేక విధములైన దుఃఖములు, విచారములు, కష్టములు సంభవిస్తూ వుంటాయి. కాని యీ దుఃఖము మానవునకు స్వాభావికమైనదా ప్రాపంచికమైనదా! అని మనము విచారించినప్పుడు మానవునకు విచారము స్వభావమే అయితే యీ స్వభావమును మానవుని నుండి వేరు చేయటానికి వీలే కాదు. ఈ స్వాభావికమును ఏ తపస్సుల చేత గాని, ఏ ధ్యానము చేతగాని, ఏ సాధనల చేతగాని వేరు చేయుటకు వీలే వుండదు. అలాంటి పరిస్థితుల యందు యీ దుఃఖము యొక్క నివారణకై మనము అనేక రకములైన కృషులు సలుపుతున్నాము. ఇవన్నీ వ్యర్థములే కదా! దీనిని మనము సూక్ష్మముగా విచారణ సల్పి గుర్తించటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు దుఃఖమనేది, కష్టమనేది, విచారమనేది కేవలము కల్పితములే గాని స్వాభావికములు గావు. ఈ స్వభావమే స్వరూపాన్ని ధరిస్తుంది. ఒకవేళ దుఃఖమే మానవుని స్వభావమైతే దుఃఖము నిర్మూలము గావించినప్పుడు స్వరూపము కూడను ముక్కలపై పోతుంది.

ఒక చిన్న ఉదాహరణము. బెల్లము వున్నది. దానికి తీపి స్వభావము. ఈ స్వభావమునే తీసివేసి నప్పుడు బెల్లమెక్కడ వుంది అక్కడ. కనుక యీ స్వభావమునే తీపిని తీసివేసి నప్పుడు స్వరూపమనేది కూడను నిర్మూలమై పోతుంది. కనుక మానవునికి దుఃఖము స్వభావము కాదు. అయితే యీ దుఃఖము ఎక్కడ నుండి వచ్చింది. ఈ దుఃఖమునకు కారణము విచారించినప్పుడు అజ్ఞానమే దీనికి పుట్టుక స్థానము. ఈ అజ్ఞానమునకు పుట్టుక స్థానము అవివేకమే. అవివేకమునకు పుట్టుక స్థానము అహంకారమే. ఈ అహంకారమునకు పుట్టుక స్థానము రాగద్వేషములే. ఈ రాగద్వేషములకు పుట్టుక స్థానము కర్మయే. కర్మకు కారణము జన్మయే. ఏతావాతా జన్మకు కారణము జన్మయే. జన్మనుండి కర్మ, కర్మనుండి రాగద్వేషములు, రాగద్వేషముల నుండి అహంకారము, అహంకారమునుండి అవివేకము అవివేకమునుండి అజ్ఞానము. అజ్ఞానము నుండి యీ దుఃఖము. కనుక యివన్నియూ కూడను కేవలము కల్పితములో కూడినవి. కనుక యీ కల్పితమైన దానికే యీనాడు ప్రాధాన్యత నందిస్తున్నాము. దీనికి ఆధారమేమిటి అనే విషయాన్ని గుర్తించటానికి ప్రయత్నించటం లేదు. ఈ ఆధారమును మనము గుర్తించినప్పుడే ఆధేయము యొక్క తత్వము మనకు అర్థమవుతుంది.

ఈనాటి మన చదువులన్నియు కేవలము ఒక నురుగుతో సమానము. ఈ నురుగుకు ఆధారము వ్యావహారికము. అవియే విద్యాసంస్థలు. అయితే యీ విద్యాసంస్థలనే మనము ఆధారము చేసుకొని ఆ సంస్థనుండి వెలువడే విద్యను మాత్రమే మనము ప్రధానముగా తీసుకొని మనము జీవిస్తున్నాము. ఈ వ్యావహారమునకు, ప్రాతిభాసికమునకు మూలాధారమేమిటో ఎవ్వరు విచారించటం లేదు. నురుగు ఎక్కడ నుండి వచ్చింది. దేనిని ఆధారం చేసుకుంది. అలలు ఆధారం చేసుకొంది. అలలు దేనిని ఆధారం చేసుకున్నాయి? నీటిని ఆధారము చేసుకున్నాయి. నీరు లేకపోతే అలలు లేవు. అలలు లేకపోతే నురుగు లేదు. కానీ యీనాటి పరిస్థితి వ్యావహారికమైన అలలు ప్రాతిభాసికమైన నురుగునే ఆధారము చేసుకొంటున్నారు గాని వీటి కన్నింటికి ఆధారమైన జలమును మనము మరచిపోతున్నాము. అదే పారమార్థికము. పారమార్థికమైన foundation లేకపోతే వ్యావహారికమనే building వుండటానికే వీలు లేదు. వ్యావహారికమనే building లేకపోతే ప్రాతిభాసికమనే నివాసము శూన్యమై పోతుంది. కనుక మొట్టమొదట పారమార్థికమును ఆధారము చేసుకోవాలి. దురదృష్టవశాత్తు పారమార్థికము విసర్జించటము చేత వ్యావహారిక ప్రాతిభాసికమనే నురుగును మాత్రమే మనము భుజిస్తున్నాము. ఈ కూటస్థుడనే పారమార్థికుడు మనకు ఎక్కడ లభ్యమవుతాడు. మానవ శరీరమునందు అన్నమయ కోశము, ప్రాణమయ కోశము, మనోమయ కోశము, విజ్ఞానమయ కోశము, ఆనందమయ కోశము అని ఐదు కోశములున్నవి. అయితే యీనాటి మానవుడు అన్నమయ కోశమైన శరీరమును, ప్రాణమును అంతో యింతో మానసిక

...ంక్షమైన మనోమయ కోశాన్ని ఆశ్రయించాడు. కానీ విజ్ఞానమయ కోశము వరకు తాను ప్రయాణము చేయటం లేదు. ఇంక ఆనందమయము మనకు ఎట్లా లభ్యమవుతుంది. కనుకనే మనము ఆనందము పొందలేని దురదృష్టవంతులుగా తయారౌతున్నాము. ఆనందమును అనుభవించవలెనన్న నిత్య సత్య విషయ పరిశీలన చెయ్యాలి. పరిశీలన చేస్తున్నారు కాని అనిత్యమును ఆశ్రయిస్తున్నారు, నిత్యమును విస్మరిస్తున్నారు. విద్యాసంస్థలు వ్యావహారికమును విద్యయైన ప్రాతిభాసికమును ఆశ్రయిస్తున్నారు. కాని పారమార్థికమును ఆశ్రయించుటము లేదు. ఈ పారమార్థికమును ఆశ్రయించినప్పుడే వ్యావహారికమనేది సార్థకమవుతుంది.

మనము పిల్లలకు అందించవలసినది ఏమిటి? నిత్యజీవితములో ధన, సంపద, ఐశ్వర్యముతో ఆనందముగా జీవించాలని భావిస్తున్నారు. ఇది కేవలము సంపద, ధనము, ఐశ్వర్యము ఇవి వ్యావహారికమైన సంబంధము. ఇవి అవసరమే. వీటిని త్యజించమని చెప్పను. కాని ఇవన్ని దేనిని ఆశ్రయించి వున్నాయో అనే విచారణ మనము చెయ్యాలి. పారమార్థిక విషయమందు సంపద, ధనము, ఐశ్వర్యము అనేవాటికి వేరు వేరు అర్థములున్నాయి. ఐశ్వర్యమనగా జ్ఞానైశ్వర్యము. కేవలము భూములు బంగారు నగలు, వాహనములు ఇవన్ని కాదు. జ్ఞానైశ్వర్యమనే దానిని మొట్టమొదట వారికి అందించాలి. సంపద అనగా ఏమి? శీలసంపద. ఈ సంపదతో బాటు ధనము కూడను వుండాలి. ఈ ధనము అనేది ఏమిటి? సదాచారమే ధనము. సదాచారమే ధనము. సత్ శీలమే సంపద. జ్ఞానమే ఐశ్వర్యము. ఈ మూడింటి యొక్క సమ్మిళితమైన స్వరూపమే పారమార్థికము. కనుక మానవుడు ఏది జీవితమునకు ఆధారమో, జీవితము దేని మీద ఆధారపడి వున్నదో దానిని వ్యర్థము చేయకుండా అంతవరకు గుర్తించుటానికి ప్రయత్నించాలి. లోకసంబంధమైన సంపద, ధనము, ఐశ్వర్యము జీవితము వుండే లోపలనే మనం వదిలిపెట్టి పోవలసి వుంటుంది. మరణించిన తరువాత యీ సంపదలతో మనకు ఏ మాత్రము సంబంధము వుండదు. కాని జ్ఞానైశ్వర్యము, శీలసంపద, సదాచార ధనము జీవిత పర్యంతమే కాకుండా జన్మాంతరము నందు కూడను అవి మనలను వెంటాడుతూనే వుంటాయి. ఇవి నిత్యసత్యమైన స్వరూపాలు.

విద్య అనగా కేవలము పరిజ్ఞానము క్రోడీకరించుటము కాదు. సదాచారమును, సత్ సంపత్తిని మనము ఆచరణలో వుంచుటము, మానవతా పోషణే ప్రధానమైన విద్య. ధనము వుండుగాక విద్య వుండుగాక. ఐశ్వర్యము వుండుగాక, పదవులు వుండుగాక ఇన్ని వుండి కూడను మానవత్వము క్షీణించినప్పుడు ఇవన్నీ కూడను వ్యర్థమే అవుతాయి. కనుక మనము చేసే బోధల యందుగాని లేదా మనము అనుభవించే నిత్యజీవితమున కర్తవ్యములు గాని మనము పారమార్థికమును

[illegible]గా ఆధారము చేసుకోవాలి. ఈ నాడు లోకములో పారమార్థికమనేది ఆధారము లేకపోవటం
[illegible] ఎక్కడ చూచినప్పటికిని విద్వాంసుల యందు గాని, అధికారుల యందు గాని, మరే రంగమునందు
[illegible]గాని అశాంతి, అసంతృప్తియే తాండవమాడుతున్నది. గ్రంథములలోనే మానవుని యొక్క
[illegible]మును నిత్యజీవితములో మానవత్వాన్ని పోషించుకోగలమనుకుంటే లోకములో గుట్టలు గు
[illegible] వుంటున్నాయి గ్రంథాలు. బోధకులో కొల్లలుగా వుంటున్నారు. విద్యాపీఠములు వేలకు స్థా
[illegible]బడి వున్నాయి. జ్ఞాన బోధలు చేసినట్లుగా గుర్తించటానికి కొంచెం కనుపిస్తున్నాయేగాని ఈ
[illegible]మృతాన్ని గ్రోలిన త్రోవ ఎక్కడా కనుపించుటం లేదు. నిజముగా జ్ఞానామృతమునే గ్రోలిన వ్యక్తి
[illegible] ఈ విధమైన భావము ఎందుకు రావాలి. బోధలు జ్ఞానామృతముగా వుంటున్నాయిగాని ఆచరణాలు
[illegible]మృతముగా వుంటున్నాయి. మనము ఎన్ని నీతి బోధలు పిల్లలకు చేసినప్పటికీ, పిల్లల యొక్క
[illegible]హృదయాలకు హత్తుకోటం లేదు. కారణం ఏమిటి? మనము exampleలుగా లేము. ఆ నీతి బోధలు
[illegible] యొక్క నిత్యజీవితములో ప్రాక్టికల్‌గా మనము వుండినప్పుడే వాటిని పిల్లలు అనుసరించటానికి
[illegible]కము వుంటుంది. చెప్పటం ఒకటి చేయటం మరొకటి. పిల్లలు చాలా తెలివితేటలు కలవారు.
[illegible] కూడను artificial teaching అని వారు గుర్తించటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఇది కేవలం
[illegible]ical knowledge అని వారు అర్థము చేసుకుంటారు. ఈ విధముగా గురుశిష్యుల పరంపర
[illegible] చేతనే ఈ నాడు ఈ విద్యా సంస్థలు ఈ దుస్థితిలో దిగజారిపోయాయి. ఈ గురువులు చెప్పి
[illegible] వారు నేర్చుకున్నారు. ఆ గురువులు ఆ గురువులు చెప్పినటువంటిది నేర్చుకున్నారు. ఈ నాడు వారు
[illegible] మీ శిష్యులు నేర్చుకుంటున్నారు. మీ శిష్యులు తిరిగి మరొకరికి బోధిస్తూ వుంటారు. ఈ విధం
[illegible]పరంపరగా బోధల చేతనే కాలము గడచి పోతుంటే ఆచరణ ఎప్పుడు. పరంపరముగా గురు
[illegible] సాంప్రదాయము ఈ విధముగా రావటం చేతనే విద్య యొక్క విలువ క్షీణించి పోయింది.
[illegible] విద్యలన్నీ ఆ విద్యలుగా రూపొందుతూ వచ్చాయి. మీరు చదివినవి మీకే జ్ఞాపకము లేదు.
[illegible] పరీక్షల నిమిత్తమై నీవు చదువుతూ వుంటావు. ఆ పరీక్షలు అయిన తక్షణమే ఆ మేటరు
[illegible] నీవు ఎక్కడో. తిరిగి మీరు పిల్లలకు చెప్పాలనుకున్నప్పుడు పుస్తకము తీసి చదవటా
[illegible] ప్రారంభిస్తారు.

ఈ విధమైన బోధలు మానవత్వాన్ని ఏమాత్రము పోషించలేవు. అభివృద్ధి గావించలేవు.
[illegible] ఈ మానవత్వములో మనకు మనకే తృప్తి అనేది లేదు. ఈ తృప్తి లేని పరిస్థితి యందే చంచ
[illegible] అభివృద్ధి అవుతున్నది. మనము ఎంతటి గురువు అయినప్పటికీ ఆచరణ లేకపోవటం
[illegible] అదే మనము చేసిన ద్రోహముగా ఏర్పడి మనలనే భయపెడుతూ వస్తున్నది. ఏ విధముగా

మనము మృగరాజే. మృగరాజు అయినప్పటికి అది మూడడుగులు ముందుకుపోయి తిరిగి వెనుకకు చూస్తుంది. ఎందుకోసం? తనలో ఒక హింసా వృత్తి కలిగిన బుద్ధి వుండటం చేత తనకే భయము కలిగి తాను మృగరాజు అయినప్పటికి వెనుక ఏదో ప్రమాదము జరుగుతుందో అని వెనుకకు తిరిగి చూస్తున్నది. దీనినే guilty conscience అంటారు. మనదృష్టి ఎట్టిదో మనహృదయము అట్టిది. మన హృదయము ఎట్టిదో మన ప్రవర్తన కూడ అట్టిదే. కనుక ప్రవర్తన ఆధారము చేసుకొనియే మన దృష్టి అభివృద్ధి అవుతూ వుంటుంది.

మనం నిత్యజీవితములో చూస్తున్న దృశ్యమంతె ఎన్నియో బోధలు సలుపవచ్చు. కోతి చేష్టలు, చేరంత వాటిని అన్నింటిని మనము చూస్తున్నాము. కోతి దృష్టి ఒక్కక్షణమైనా కూడను స్థిరముగా వుండదు. ఎప్పుడు చూచినా అటూ యిటూ చూస్తూ వుంటుంది. ఈ చంచలత్వము రావటానికి కారణం ఏమిటి? లోపల వుండిన హింసా తత్త్వమె యీ రీతిగా మార్పు చేస్తున్నది. హింస అనగా ఏమిటి? ఎవరినో తిట్టటము, ఎవరినో కొట్టటము, ఎవరినో బాధించటము హింస కాదు. తన conscience తనను తృప్తిగా లేక పోవటమే హింస. మన conscienceను తృప్తిగా మనము బోధించకుండా వుండటమే హింస. యింతకంటె హింస మరొకటి లేదు. తద్వారానే మనలో వున్న దృష్టి, మనలో వున్న భావములు విపరీతమైన మార్గములో ప్రయాణమవుతున్నాయి. కనుక యిట్టి విద్యను అభ్యసింపచేసే నిమిత్తమై మేము యీవిద్యా సంస్థలు ప్రారంభించలేదు. దేశములో వందల వేలు యూనివర్సిటీలు వున్నాయి. అన్ని కూడను వ్యాపార సంబంధమైన రంగములుగా రూపొందుతూ వచ్చాయి. కాని మా సంస్థలు వ్యవసాయ రంగముగా మార్చాలనే వుద్దేశ్యముతో స్థాపించాము. ఏది దీనిని వ్యవసాయము చేయాలి. హృదయ క్షేత్రాన్ని వ్యవసాయము చేయాలి. ఈ హృదయక్షేత్రమును మనము యేవిధముగా వ్యవసాయము చేయాలి. దీనికి రెండు విధములైన మార్గములున్నాయి. వ్యవసాయములో. ఒకటి విధ్వంసక మార్గము రెండవది విధాయక మార్గము. విధ్వంసక మనగా భూమిలో పనికి రాని మొక్కలు, ముండ్లమొక్కలు యిలాంటివి వుండినప్పుడు వాటినన్ని తీసివేసి భూమిని చక్కగా చదును చేసి దానిని సరియైన రీతిలో పెట్టటము. పనికి రాని మొక్కలనంతా తీసివేయాలి. ఇవన్నీ ధ్వంసము చేయాలి. ప్రేమలో యీ భూమిని తడపాలి. సాధనతో యీ భూమిని చక్కగా సాగు చెయ్యాలి. ఇది సరియైన స్థితిలో పెట్టినప్పుడు. విధాయక మార్గము అనగా ఏమొక్కను మనము నాటాలనుకుంటున్నామో ఆమొక్కలను అందులో నాటాలి. అప్పుడే ఆశించిన పంటను మనము అందుకోటానికి వీలవుతుంది. పంటను అందుకోటానికి అర్హులమవుతాము. అట్లు కాకుండా భూమిని దున్నక, దుక్కి చేయక, ఎరువు వేయక నీరు కట్టక మనము పంటపెడితే అది ఏమాత్రము మనకు పనికిరాదు. చేతికి అందదు. కనుక

కావున మనము వ్యవసాయము యేవిధముగా చేయాలంటే పిల్లల యొక్క హృదయములను సరియైన రీతిగా చదును చెయ్యాలి. వారియందు వుండిన దుర్గుణములను, దుర్భావములను, దుశ్చింతలను మొట్టమొదటు దూరము చెయ్యాలి. అదే విద్యయొక్క లక్ష్యము.

దీనికి మనము యీవిధమైన పరిచర్య చేయాలనుకున్నప్పుడు మొట్టమొదట మన హృదయాన్ని కూడను చక్క చేసుకోవాలి. అధ్యాపకులు వారి హృదయాన్ని పవిత్రమైన రీతిగా వుంచుకున్నప్పుడే విద్యార్థులకు పవిత్రమైన బోధలు చేయటానికి వీలవుతుంది. Teachers water tank వంటివారు. పిల్లలు taps వంటి వారు. ఈ tank లో ఎలాంటి water మనము fillup చేస్తామో tapsలో అలాంటి వాటరే వస్తుంది. కనుక మొట్టమొదటు గురువులు పవిత్రమైన భావాలు, విశాలమైన హృదయములు, ఆధ్యాత్మికమైన భావములు, పారమార్థికమైన భావములు మొట్టమొదటు నింపుకోవాలి. అప్పుడే ఏ tap తిప్పినా కూడను అక్కడ అదే వస్తుంటాది. అందరు స్వామి నిమిత్తమై వచ్చిరు యిక్కడ పిల్లలు కూడను స్వామి నిమిత్తమై వచ్చారు. కనుక మొట్టమొదటు గ్రంథాలు చదివి విషయాన్ని తెలుసుకొని పూర్ణము స్వామి తత్త్వము గుర్తించటానికి ప్రయత్నించాలి. స్వామి ఎందునిమిత్తమై యీ సంస్థలు ప్రారంభించాడు. స్వామి ఎవరినుండి ఏవిధమైన దానిని ఆశించటం లేదు. అలాంటి ఆశ లేకుండా యింత పెద్ద సంస్థను స్థాపించటము యింత పెద్ద సంస్థ ఎక్కడైనా వుందా! ఐతే ఒక్క ఆశ వుండాది. ఏమిటి? పిల్లలు బాగుపడినప్పుడు దేశము బాగుపడుతుంది. ఉత్తమ పిల్లలను అభివృద్ధిగావించాలనే ఆశయే స్వామిది. ఇలాంటి విద్యార్థులను చక్కదిద్దినప్పుడే భవిష్యత్తులో భారత దేశము ఎంతైనా వున్నత స్థితిని అందుకోగలదు. ఈప్రధానమైన లక్ష్యమును యీనాడు మనము మరచిపోయినాము. సామాన్యముగా జగత్తులో జరుగుతున్న రీతిగానే మన సంస్థయందు కూడను క్లాసుకు రావటము subject వారికి బోధించటము వెళ్లిపోటం జరుగుతూ వుంటున్నది. ఐతే మీమీ subjects టీచరు చక్కగా చెప్పటము నిజమే. కాని ఆ చదువుతో బాటు, ఆ subjectలో బాటు సంస్కారమును కూడను బోధించాలి. అప్పుడే యీ పిల్లల యొక్క హృదయములు ఎంతైనా ఉత్తమమైన స్థితిని అందుతాయి.

అధ్యాపకులుగాని విద్యార్థులుగాని discipline అనేదాని సరిగా అర్థం చేసుకోటం లేదు తప్పుగా అర్థము చేసుకుంటున్నారు. పిల్లలు టైముగా రావాలి. క్లాసులు ప్రారంభించేటప్పటికి వుండాలి. attendence వెయ్యాలి. ఇదే మనం disciplineగా మనం తీసుకుంటున్నాము. ఇది విద్యలో వుండిన సహజ లక్షణాలు. discipline కాదు. వారు compulsoryగా రావాలి. compulsoryగా teach చేయాలి. వారు వినాలి. ఇది discipline ఎట్లా అవుతుంది. ఇది సహజమే. discipline అంటే ఇది కాదు. వీటితో బాటు వినయ విధేయతలు, మానవతా విలువలు, పారమార్థిక భావములు వారి

హృదయములో ఆవిర్భవించాలి. ఊరికే బైనులో రండి అంటే బైనులో పోవచ్చును. ఇది ఒక కులత్రో సాధి వుంటూ వుంటుంది. కానీ యిది విద్యను సంబంధించినది force కాకూడదు. ఇది source. యిది లోపలినుంచి రావాలి. మనము సత్యసాయి Institute లో వుండే విద్యార్థులము ఉపాధ్యాయులము మనము బజారులో నడిచేటప్పుడు యేవిధముగా వుండాలి. క్లాసులో చెప్పేసమయములో యేవిధముగా attend కావాలి. మనము యేవిధముగా teach చేయాలి అనేది వారి హృదయమునుంచి రావాలి. ఏదో పుస్తకములు చదవటము. తిన్న అన్నము కక్కటము కక్కిన అన్నము తిన్నట్లుగా మనము చేస్తున్నాము. ఇది కేవలము duty గా రూపొందుతూ వస్తున్నది. కష్టముగా రూపొందుతూ వస్తున్నది. మనము చెప్పటము, వినింది చెప్పటము, చెప్పింది వినటము ఈవిధముగా వుంటుంటే యిది సరియైన teaching కాదు. నే subject లో యేవిధమైన విషయము వచ్చినా దానిని స్వామి teachings లో సమన్వయము చేయటానికి తగిన కృషి చేయాలి.

ఒక చిన్న ఉదాహరణము. మకు అనేక పర్యాయములు చెప్పాను. ఒక చోటున టీచరు వుంటాడు. ఒక ఫిజిక్సు వుంటాడు. కెమిస్ట్రీ టీచరు వుంటాడు. రసాయన శాస్త్రమునకంతా బోధిస్తూ వుంటాడు. ఈ రసాయన శాస్త్రము ఏరీతిగా బోధిస్తున్నాడు. లేబరెటరీలోకి పోయి ఆ ట్యూబ్సులో ఫలానాఫలానా కెమికల్సు వేసే యీ కలర్ రావాలి. యీ విధంగా మారిపోతుంది. అని దీనినే వారు బోధిస్తూ వుంటారు. రసాయన శాస్త్రము, రసాయనం అంటే కేవలం ఒక కెమికల్సుతో చేరినటువంటిది కాదు. దీనినే ఆధ్యాత్మికంలో ప్రవేశపెట్టి చూసినప్పుడు 'రసోవైసః' దివ్యత్వముతో కూడిన రసమే. అదే బ్రహ్మరసము. మానవ వృత్తుల సంకల్పములతో చేరిన రసమిది. ఉత్తమ భావములతో కూడిన రసము. నీరసం కాదు. కాబట్టి మనం ఎలాంటి భావాలు కలిగివుండాలి. ఉపనిషత్తులంతా 'రసోవైసః' అన్నది. భగవంతుడు మన దేహంలో రసస్వరూపుడై వుంటున్నాడు. ఎట్లనగా మన శరీరంలో ప్రతి చోటూ blood cells వుంటున్నాయి. ఈ blood అంతా రసమే. ఒక cell లో ఏ రసముందో అన్ని cells లో ఆ రసమే వుంటుంది. మన దేహమంతా cells మయమే. ఒక్కొక్క దానియందు ఒక్కొక్క స్వరూపము వుంటున్నది. చాలా మందికి డాక్టర్సుగా వున్నవారికి బాగా అర్థమవుతుంది. ఒక చిన్న cell వుందంటే ఆ cell లోపల పుట్టబోయే బిడ్డ యొక్క అంగములన్నీ వుంటున్నాయి. ముక్కు, చెవులు, కన్నులు, కాళ్ళు, చేతులు అన్నీ కూడా దానిలో వుంటున్నాయి. ఒక cell లో ఒక అంగము యింకో cell లో యింకో అంగముకాదు. ప్రతి ఒక్క cell లో కూడా యీ cell లో ఏమేమి వున్నాయో ఆరెండో cell లో కూడా అన్నీ వున్నాయి. ఇవన్నియూ చేరి కట్టకడపటికి ఒక్కటిగా చేరుతుంది. అనేకత్వములో వున్న ఏకత్వమే రసాయన

[illegible]మై. అందరియందు వున్న దివ్యత్వమే సరియైన ఏకత్వంగా నిరూపించటమే రసాయన శాస్త్రము. [illegible]వైన బోధనలు కూడా ఆ పిల్లలకు చక్కగా బోధిస్తూ రావాలి.

ఇలాంటి కొటేషన్సు కూడా వాళ్లకు ఇవ్వాలి. మన అంగములందు రసస్వరూపుడై [illegible]న్నాడు కనుక అంగీరసుడు అన్నారు. ప్రతి అంగమునందు రసస్వరూపుడై వుండటం చేతనే ఇ[illegible] అంగీరసుడని పేరు. అన్నింటికంటె పూర్వము అదే. ఈ రసమే పూర్వము స్వరూపకముగా వుండే [illegible]ప్పుడు కూడా భూపరిశోధనల లోపల మొట్టమొదటిది రసస్వరూపమే. క్రమక్రమేణా [illegible]కొలది లోపల అన్ని పదార్థములు రసమయంగానే వుంటాయి. మెటల్సు కూడా అక్కడ రస[illegible]పకంగానే వుంటున్నాయి. ఇంగా కూడా అక్కడ రసస్వరూపకముగానే వుంటుంది. కారణ[illegible] ఈ ఉష్ణస్థితిని పురస్కరించుకొని క్రిందికి పోయే కొలది ఉష్ణము అధికంగా వుండటంచేత [illegible] రసమయమై వుంటున్నది. ఆరసం పైకి వస్తూ వుంటే యీ టెంపరేచర్ చాలా మార్పు చెందు[illegible] వస్తుంది. ఈ మార్పు చెందేటప్పటికి యీ రసం కఠినంగా ద్రవ పదార్థముగా మారుస్తూ వస్తుంది. [illegible]ద్రవ పదార్థమనే దానిని మనం విచారణ చేసినప్పుడు క్రమక్రమేణా టెంపరేచరు మార్పుచెందుతూ [illegible] చేత అందులో కొన్ని రకములైన మొక్కలు కూడా అభివృద్ధి అవుతూ వస్తాయి. ఈ మొక్కలు [illegible]చేటప్పటికి అనేక రకములైన insects అన్నీ వచ్చి చేరిపోతుంటాయి. ఈ మొక్కల యొక్క [illegible]సే బోటనీ. దానిలో వచ్చే జీవుల యొక్క రహస్యమే zoology. అనగా జీవులు వృక్షముల నాధార[illegible] చేసుకున్నాయి. వృక్షములు soil ను ఆధారము చేసుకున్నాయి. ఈ soil లోపల నున్న ద్రవాన్ని [illegible]రం చేసుకున్నాయి. ఈ ద్రవ పదార్థము దేని నాధారం చేసుకున్నాయి? దానిని వదిలేస్తున్నారు. [illegible] ఇక్కడ ద్రవపదార్థము జలము వుంది. ఈ జలం వుండాలంటే ఒక container ఒక గ్లాసు [illegible]. ఒక గ్లాసో ఒక గిన్నెనో ఏదో ఒక ఆధారం వుండాలి. అది ఆధారము లేకుండా యీ రసము [illegible] జీవించటానికి వీలు లేదు. కనుకనే ఆద్రవ పదార్థమైన రసానికి కెమిస్ట్రీ మూలాధారమైనదే [illegible]లో. ఆహారమార్గము నుండియు యీ రసాయన శాస్త్రం వచ్చి యీ రసాయన శాస్త్రము నుండి [illegible] ఫిజిక్సు, ద్రవపదార్థము నుండి ఘనపదార్థము వచ్చి ఘనపదార్థము నుండియే వృక్షపదార్థము వృక్షపదార్థము నుండియే జీవరాసులు అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. కనుక యీ ద్రవపదార్థము [illegible]నపదార్థము ఇవన్నీ ఒక దివ్యత్వమునుండి ఆవిర్భవించినవే.

ఇవే మరొకటి కూడా ఇక్కడ మరు గుర్తించాలి. ఎందుకోసం చెబుతున్నానంటే [illegible] తెలియనిది కాదు. ఇనప్పటికి పిల్లలకి బోధించాలనుకుంటే కొన్ని examples మాట తెలిస్తే [illegible] బోధించటానికి వీలవుతుంది. ఈ ప్రకృతిలో అనేక మార్పులు జరుగుతున్నాయి. దీనికి ది

ణము, ధర్మము. ఈ మార్పులకు కారణము ఏమిటి? దీనికి ప్రకృతి యందున్న గుణములే కారణము సత్వరజో తమోగుణములు మూడు ఏకంగా వున్నప్పుడెట్టి ఇబ్బంది వుండదు. ఏదైనా యింతో అంతో వ్యత్యాసం జరిగినప్పుడు అనేక మార్పులు కల్గుతుంటాయి, ఈ మార్పులు కూడా విరుద్ధమైన మార్పులు జరుగుతుంటాయి. సూర్యునిలో ఏడు రంగులు ఉంటున్నాయి. ఈ ఏడు రంగులు ఏకంగా వున్నప్పుడు శుద్ధమైన ప్రకాశవంతమైన తెల్లరంగు మనకు కనుపిస్తుంది. ఇందులో ఏదైనా వ్యత్యాసం జరిగినప్పుడు వేరు వేరు రంగులుగా కనుపిస్తుంది. కనుక మానవుని యందు ఈ మూడు గుణములు ఏకంగా వున్నప్పుడు ఎట్టి ఇబ్బంది వుండదు. ప్రశాంతముగా వుంటాడు. ఈ నాడు ఒక నిముషంలో ఆనందంగా ఇంకో నిముషంలో దుఃఖముగా, ఇంకో నిముషంలో ఉల్లాసంగా, ఇంకో నిముషంలో విచారంగా ఇలా మార్పులు చెందటానికి కారణము ఏమిటి? ఒక తూరి కోపం వస్తుంది. మరొక తూరి శాంతము వస్తుంది. ఒక తూరి దుఃఖము వస్తుంది. ఒకతూరి విచారము వస్తుంది. మరొక తూరి ఆనందము వస్తుంది. ఇదంతా కారణమేమిటి? అని విచారణ చేసుకుంటే తనలో వున్న గుణములే యీ విచారమునకు కారణము. ఒక్కొక్క గుణము ఒక్కొక్కతూరి విజృంభించినప్పుడు యీ విధంగా గుణములన్ని ప్రకాశిందుతాయి. సత్వగుణం అభివృద్ధి గాంచినప్పుడు శాంతముగా, సహనంగా, సానుభూతితో ప్రేమతో, నెమ్మదిగా తన జీవితాన్ని గడుపుతూ వుంటాడు. ఈ సాత్విక గుణం ఎలా వుంటుందంటే సోపాన దీపము, ఎట్టి గాలికి, ఎట్టి ఒడిదుడుకులకు కదలనటువంటి స్థితిలో ఏకత్వంలో నిర్మలంగా నిశ్చలంగా జ్యోతి వెలిగేవుంటుంది. రజోగుణము విజృంభించినప్పుడు గాలికి ఇటూ అటూ ఆడే దీపం వలె నిశ్చలంగా వుండక చంచలంగా వుంటుంది. అంత మాత్రమే కాదు. అది ధూమంతో కూడా వుంటుంది. ఈ ధూమంలో చేరి చంచలత్వముతో ఎప్పుడారిపోతుందో, ఎప్పుడది అంత్యమవుతుందో అనే దానిలో ఆడుతూ వుంటుంది. ఇంక తమోగుణము విజృంభించినప్పుడు దీపం యొక్క రూపమే కనుపించదు. పూర్తి ధూమంతో నిండి వుంటుంది. తన ప్రకాశమంతా కోల్పోతుంది. అన్నింటికి విరుద్ధమైన మార్గములో ప్రవేశిస్తుంది. ఆ స్థితిలో సత్యం అసత్యంగా, అసత్యం సత్యముగా రూపొందుతుంది. ఏది సత్యమో ఏది అసత్యమో గుర్తించలేని దుస్థితికి మారిపోతుంది. కనుక మన యొక్క భావములు, సంకల్పములు ఏరీతిగా వుంటున్నాయి? చంచలంగా వుంటున్నాయా? నిర్మలంగా వుంటున్నాయా? నిశ్చలంగా వుంటున్నాయా? ఏమీకాని అయోమయ స్థితిలో వున్నాయా? అని మనకు మనం విచారిస్తే 'భో! నేను తమోగుణంలో వున్నాను. లేక నేను రజోగుణంలో వున్నాను' అని తనను తానే నిర్ణయము చేసుకోవచ్చు. సత్వగుణములో వున్నవాడు ఎవరి దోషాన్ని వెతకడు. ఒకవేళ తనలో దోషములుంటే వెతుక్కుని వాటిని దూరం చేసుకుంటాడు. ఇంక రజో

[illegible]లో నున్నవాడెప్పుడూ పరుల దోషాన్నే వెతుకుతూ వుంటాడు. పరుల తప్పులే వెతుకుతూ [illegible]డు. పరులను నిందించటమే పనిపాటైపోతుంది. తన దోషం తను ఏమాత్రము విచారిం[illegible] ఈ యొక్క గుణములు కలిగినప్పుడు యిది రజోగుణము యొక్క తత్వము. రజోగుణము [illegible] స్వభావమని తనకు తాను గుర్తించుకోవచ్చు. ఇంక తమో గుణమునగా ఏమిటి? తనదాన్ని [illegible]యు కోడు. ఇతరులదానిని పట్టించుకోడు, పూర్తి స్వార్థములో మునిగివుంటాడు.

ఎట్లనగా ఒక చిన్న ఉదాహరణ. ఒకనికి స్వామి యందు ఆజ్ఞ యిచ్చారు. స్వామిపైన ప్రేమ వుంది. [illegible]. స్వామి చెంత వుండాలనే ఆశవుంది. ఏతే అది చెయ్యి అన్నప్పుడు నాకిది యిష్టం లేదంటారు. స్వామి [illegible]ము వుండినప్పుడు స్వామి చెప్పిన మాటలొస్తైన ఎందుకు యిష్టం వుండ కూడదు. ఇందులో లోతుగా [illegible] కేవలం స్వార్థమే. తన యిష్టాన్ని చూస్తున్నాడు గాని స్వామి యిష్టాన్ని చూడటం లేదు. ఇది 100% [illegible] తమోగుణము యొక్క లక్షణము. స్వామిపైన ప్రేమ వుంది కానీ స్వార్థాన్ని వదల లేదు. ఈ [illegible]లోనే మునిగిపోతూ వుంటే యింక పరార్థం మనకెలా అర్థమవుతుంది. నిజంగా స్వామికోసం వ[illegible] స్వామి ఆజ్ఞనెందుకు పాటించ కూడదు. ఏమైనా సరే స్వామి చెప్పారు నేను చెయ్యాలి అని ఆవి[illegible] అదే సాత్విక గుణము యొక్క లక్షణం. నీవు ఈ పని చేయటం వల్ల స్వామికొచ్చే అదా[illegible] ఏమీ లేదు. స్వామి మీ మంచికోరి చెప్తారు. మీరు సరిగా అర్థము చేసుకోలేదు. ఎందుకు [illegible]న్నానంటే చిన్న చిన్న ఉదాహరణలు చెప్పినప్పుడు మీలో వున్న గుణములు సరిదిద్దుకోటానికి [illegible]కేర్పడుతుంది. మీ మీ దోషాలు చూపటం కాదు. మానవ తత్వములో యిలాంటి పొరపాట్లు [illegible] జరుగుతూ వుంటాయి. కాని అలాంటి పొరపాట్లకు అవకాశం రాకుండా చూసుకోవాలి. భక్తికి యిది [illegible]ర్థంగా వుండంటే రామ్ రామ్ నామము చేస్తుంటాము. రాము ఆశయాలు మనం ఏమి ఆచరణలో [illegible]తున్నాము? కృష్ణ కృష్ణ అని జపం చేస్తున్నాము. కృష్ణుని యొక్క ఆజ్ఞలు మనం ఏమి నడచుకొంటు[illegible] సాయిరాం సాయిరాం అని జపము చేస్తున్నాము. సాయిరాముని యొక్క ఆదర్శము మనం ఎంతవరకు [illegible]కుంటున్నాం. గోవిందా నారాయణా సాయిరామా అని స్మరించినంత మాత్రాన రామ కృష్ణ గోవింద [illegible]ములను మనం పొందించినట్లవుతుంది. కేవలం రామద్రోహిగా నీవు మారిపోతున్నావు. కృష్ణ[illegible] నీవు మారిపోతున్నావు. సాయిద్రోహిగా నీవు మారిపోతున్నావు. స్మరించటము చాప్పటనము [illegible] చెప్పురికార్డరు కూడా స్మరిస్తుంది. గ్రామఫోను కూడా స్మరిస్తుంది. దానికెంత ఫలితమో నీకు అంతే [illegible]. జడమైన దేహము. ఎంతవరకు నీవు ఆచరణలో పెడుతున్నావు? అన్ని లేకపోయినా ఏ[illegible]కటెంట్రైనా మనము పెట్టాలి కదా!

ఇది మనకు తెలిసిన విషయమే. రామాయణంలో హనుమంతుడు విభీషణుని కలసి

డు. వారిరువురు రామ తత్వాన్ని చక్కగా ఒకరినొకరు ఉచ్చరించుకొని ఒకరికొకరు రాముని యొక్క చరిత్రన్ని గురించి కొనియాడారు. కొనియాడుతూ కొనియాడుతూ విభీషణుడు కంట ధారలు కార్చుచుండగా 'హనుమంతా! నీవు ఎంత గొప్ప అదృష్టవంతుడవోయి' అన్నాడు. రామ సన్నిధి చేరి రామానుగ్రహానికి పాత్రుడవై రామునకు సన్నిహిత సంబంధుడుగా నీ వేర్పడిపోయావు. నేను రాక్షసుడను. నాకెట్టి వేదశాస్త్ర యితిహాస పురాణములు తెలియవు. కనుకనే రాముడు నన్నింత దూరంగా పెట్టాడు. అనుకున్నాడు. హనుమంతుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ చెప్పాడు విభీషణునితో. విభీషణా నీవు చాలా పొరపడుతున్నావు. రామ తత్వాన్ని నీవు గుర్తించలేదు. కేవలము రామ నామాన్ని మాత్రమే స్మరిస్తున్నావు. భగవంతుడు నీ వేద శాస్త్ర యితిహాస పురాణములు యేమాత్రము చూడడు. కాని నీయొక్క హృదయాన్ని మాత్రమే చూస్తాడు. నేను కోతిని. చంచలత్వమునకు పుట్టినిల్లు పెట్టిన పేరు. నన్ను శ్రీరాముడు దగ్గర చేర్చుకున్నాడంటే దానిలో అంతరార్థము ఏమిటి? రామాజ్ఞయే నాకు ప్రధానము. ఆ ఆజ్ఞను శిరసావహించి నడచుకొనుటయే నాయొక్క లక్ష్యము. అధృఢమైన విశ్వాసము నాలో వుండటం చేతనే రాముడు నన్ను చేర్చుకున్నాడు. నిన్ను రాముడు దగ్గరకు చేర్చుకుండా వుండటానికి కారణం చెబుతానన్నాడు. రామనామాన్ని స్మరిస్తున్నావు కాని రామ కార్యములో నీవు పాల్గొంటున్నావా? స్మరించినంత మాత్రమున వచ్చే ఫలితము యేమిటి? రామకార్యములో నీవు పాల్గొనాలి. పదినెలలైంది రాముని ధర్మపత్ని నీ లంకకొచ్చి చేరి. ఆమె దుఃఖ నివారణ నిమిత్తమై నీ సోదరునకు యేమైనా బోధ చేసి ఆమెను రామునితో చేర్చే ప్రయత్నములో ఏమైనా పాల్గొన్నావా? ఆమె అశోకవనములో కంటి ధారలు కాలువలవలె కారుస్తుండగ నీవు కేవలము రామ రామ అని రూములో కూర్చుని వుంటే రామ కార్యములో పాల్గొనని వానికి రాముడు యెన్నడు సమీపించడు. రామ కార్యములో మనము పాల్గొంటే ప్రాణము పోయినా సరే దాంతో మనము పొందాలి. నేను సీతాన్వేషణకై రామాజ్ఞను పురస్కరించుకొని రామాజ్ఞను శిరసావహించి నేను సముద్రము దాటుతున్నాను. కానీ నా తండ్రి స్నేహితుడైన మైనాకము అడ్డుతగిలింది. హనుమంతా! నీ తండ్రికి నేను సేవ చేయలేకపోయాను నీకైనా సేవ చేసుకొని నా జన్మ సార్థకము చేసుకొని నా కృతజ్ఞతను నీకు అందించటానికి సిద్ధముగా వున్నాను అంది. కొంతసేపు నాపైన విశ్రమించి నేను యిచ్చిన ఆతిథ్యమును స్వీకరించి తరువాత ప్రయాణము చేయుమని ప్రార్థించింది. హనుమంతుడు చెప్పాడు. 'రామకార్యములో నిమగ్నమైనాను. శాంతి విశ్రాంతి నాకు అక్కరలేదు. రామ కార్యమే నాకు విశ్రాంతి రామ కార్యమే నాకు ప్రశాంతి. ఆకార్యమును నేను పూర్తి చేసేంత వరకు వేరు దేనిలో పాల్గొనను. అయినాక మనకు సెలవు చెప్పి తిరిగి ప్రయాణమయ్యాను. విభీషణా. నీవు రామకార్యము ఏమి చేస్తున్నావు. అప్పుడు విభీషణునికి కొంత వరకు జ్ఞానోదయమైంది. నిజమే రాం రాం అని స్మరిస్తున్నాను. రామ కార్యము

...పాల్గొంటున్నాను. స్మరణ చేసే పెదవుల కన్న ఆయన ఆచరించే చేతులు చాలా ఉత్తమమైనవి. కనుక నీవు రామ కార్యములో పాల్గొనమన్నాడు. అప్పటినుంచి హనుమంతునితో చేరి అశోకవనమునకు పోవటము సీతకు ఉపచారములు చేయటము ఆమెకు ధైర్య వాక్యములు అందించటము తన కార్యములో పాల్గొనడము నీవు చేసిన పని చాలా తప్పు అని ఖండించటము ఈ విధముగా జరుగుతూ వుండి కట్టకడపటికి అన్నతో ద్వేషము చేసుకొని నేను యింక ఈ రాజ్యములో వుండనని రాజ్యము వదలివచ్చాడు. ఈ విధముగా రామ కార్యములో పలు త్యాగములకు పూనుకోటం చేతనే రాముడు విభీషణుని చెంత చేర్చుకున్నాడు. ఇంత కాలము రామస్మరణ చేశాడు కాని రాముడు లభించలేదు. రామకార్యములో పాల్గొనే టప్పటికి రాముడు సన్నిహితుడయ్యాడు. మనము సాయిరాం సాయిరాం అని నామస్మరణ చేసినంత మాత్రమున చాలదు. సాయిరాం కార్యక్రమములో కూడను పాల్గొనాలి. సాయికి అభిరుచి అయిన కార్యక్రమములో మనము పాల్గొనాలి. అప్పుడే పిల్లలకు కూడను ఉత్సాహ ప్రోత్సాహములనందించిన వారమవుతాము. కేవలము సబ్జక్ట్సు మాత్రమే బోధిస్తూ వుండటం చేత పిల్లలలో ఒకవిధమైన డిప్రెషన్ బయలుదేరుతుంది. వచ్చే సమయంలో ఎంతో ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా స్వామి సన్నిధికి పోతున్నామని ఎంతో శ్రద్ధాసక్తులతో వస్తుంటారు. దానికి తగిన ఉత్సాహ ప్రోత్సాహములు అధ్యాపకులు ఇవ్వకుండా పోవటము చేతనే పిల్లలలో ఉత్సాహము నిరుత్సాహముగా మారిపోతున్నది. దానికి లేత వయస్సు. వారి హృదయాలు చంచలత్వముగా వుంటుంటాయి. అలాంటి పరిస్థితిలో వారికి ఎలాంటి దానిని అందిస్తారో అలాంటి రూపాన్ని ధరిస్తారు. చూడు boy నీవు ఈ విధముగా చేస్తున్నావు. స్వామి దీనిని ఇష్టపడడు నీవు ఈ విధముగా ప్రవర్తించు. స్వామి అనుగ్రహానికి పాత్రుడౌతావు. ఇంతే కాదు నీ జీవితము ఆదర్శవంతమైన జీవితముగా రూపొందుతుంది. నువ్వు దేని కోసం వచ్చావో మొట్టమొదట విచారించు. నీవు ఏకారంటే ఎన్నో కాలేజీలు వుంటున్నాయి. స్వామి కాలేజీకి ఎందుకు రావాలి. ఆ ఉద్దేశ్యముతో దాని ప్రశ్నించాలి. స్వామిపైన వుండే భక్తితో వచ్చాను అంటాడు. ఆ భక్తిని పెంచుకునే విధానమును మనము చూసుకోవాలి. ఇంకా కొన్ని విషయములు. కొంతకాలము చాలా భక్తిగా వుండి నల్లిగా వుండి తరువాత భక్తి లేకుండా వున్నట్లుగా మారిపోతుంటారు కొంతమంది. సరియైనది కాదు. ఒకనాడు భక్తి వుండి మరొక్కనాడు లేకుండా పోవటానికి వీలుకాదు. నిజమైన భక్తి వుంటే ఒకనాడు వుండి ఒకనాడు లేకుండా పోదు. నాడు వుండినది నేడు పోయింది అంటే అది భక్తి కాదు. నిజమైన భక్తి అయితే పోదు. కృత్రిమ భక్తి అయితే అది నిజమైనది కాదు. కనుక ఇక్కడ రెండింటి తత్వములు చక్కగా గుర్తించాలి. ఒకనాడు కూడను భక్తిగా నటించాడే గాని అది భక్తి కాదు. నిజంగా భక్తి అయితే ఈనాడు ఎందుకు పోతుంది పోదు.

కనుకనే యొకడు చాణక్యుడు చక్కని ఉదాహరణము చెప్పాడు. సుఖాన్ని ఆశించేవాడు విద్యను ఏ మాత్రము అభ్యసించలేడు. విద్యను అభ్యసించగోరువాడు సుఖాన్ని కోరడు. సుఖము విద్య రెండు ఒకచోట వుండటానికి వీలుకాదు అని చెప్పాడు. ఈనాడు విద్యాసంస్థలలోపల సుఖములకై comforts వుండాలి. అన్ని విధాలా అనుకూలముగా వుంటుండాలి. టీచర్సు పిల్లలను దండించకూడదు. వారి మనస్సు నొప్పించకూడదు. ఇలాంటి సుఖాన్ని కోరుతూ వస్తున్నారు. ఇలాంటి సుఖాన్ని కోరేవారికి విద్య యేవిధముగ లభ్యమవుతుంది. విద్యపైన concentrate చెయ్యాలి. ఈ విద్యార్థుల లోపల బయట వుంటున్నది. ఈ టంబ్లరు లోపల పాలు పొయ్యాలంటే యీ బయట పారపోయాలి. ఇందులో బయట వుంటుండి పాలు పోస్తే రెండూ వ్యర్థమై పోతాయి. కనుక నీవు సుఖాన్ని త్యాగిస్తే చాలు విద్య వచ్చి ప్రవేశిస్తుంది. సుఖము కావాలంటే విద్యను త్యాగము చేయి సుఖము ననుభవించు. ఈ విద్య ఎలాంటి విద్య. ఆత్మ విద్య కావాలి. 'అధ్యాత్మ విద్యా విద్యానాం' అన్నది. గ్రంథపరిచయ విద్య కానేరదు.

అధ్యాపకులారా! ఈనాడు మనం విద్య నభ్యసించటం విద్యనిమిత్తము కాదు. విద్యవల్ల వచ్చును యే అధిపత్యం నిమిత్తం విద్యనభ్యసిస్తున్నాం. కనుక విద్య నిమిత్తం విద్యనార్జించినవాడే సరియైన విద్యార్థి అవుతాడు. ఇదే చదువు కావలసిందే లోకంలో. విద్యనాధారంగా చేసుకొని, teaching ధ్యేయంగా తీసుకొని పారమార్థికమును లక్ష్యము నందుంచుకోవాలి. పారమార్థిక లక్ష్యంలో ప్రాపంచిక కార్యం ఏదైనా చేసుకో. అంతేగాని కేవలం మనం చదువుకొని వచ్చినవి పిల్లలకు చెప్తే మనం పిల్లలను చెడకొట్టిన వాళ్ళమవుతాము. ఏదో చదువుకొని యీ డిగ్రీ తీసుకొని జీవనోపాధికై ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఉద్యోగనిమిత్తం ఏర్పడినది కాదు విద్య. జీవితం కోసం ఏర్పడినదిగా చెప్పాలి. ఎలా చదవాలి ఏ విధంగా జీవించాలి? ఏ విధంగా ఉద్యోగము పొందాలి? ఈ గైడ్ లైన్సు అంతా మనం చెప్తున్నాము. ఇది కాదు టీచరు చెప్పవలసింది. జీవితం అంటే ఏమిటి అనేది చెప్పాలి వారికి. ఎలా జీవించాలి అనికాదు. What is life? కాని మనం living కోసం చెబుతున్నాము. అందువలనే నేను అప్పుడప్పుడు చెప్తూ వుంటాను. Education should be for life not for living అని. జీవితం అంటే ఏమిటి? జీవితం అంటే జీవితమే. ఇంకొక దానితో పోల్చటానికి వీలులేదు. జీవించతగినది జీవితము. ఏ విధంగా జీవించాలి అనేది ప్రశ్న. ఆదర్శంగా జీవించాలి. ఆదర్శమంటే ఏమిటి? సమాజానికి ఉన్నతమైన స్థానాన్ని కల్పించే గుణాలు మనలో వుండాలి. గుణములే జీవితానికి స్వభావములు. మన యొక్క కర్మలచేత గుణములు కొన్ని రకములైన మార్పులు చెందటం చేత.. చిన్న పిల్లలకు చెప్పాను. సుఖము ఎలా వుంటుందో అర్థం మనకు నిరూపిస్తుంది.

[illegible] టెంపరేచరు ఎంతవుందో థర్మామీటరు మనకు నిరూపిస్తుంది. కనుక మనము ఏగుణాములో [illegible] మన నడవడిక దానిని చెప్తుంది. కనుక మన actions అన్నీ మానవుని actions లా వుండాలి.

రాక్షసుని వలె కాక, animal వలె కాక మానవుని వలె మనం జీవించాలి. కనుక మానవు[illegible] ఏమిటి? మానవుడంటే మనస్సు యొక్క స్వరూపమే. పశువులకు, మృగములకు మనస్సు లేదు. [illegible] మనసు కలిగినవాడే మనిషి అన్నారు. ఈ మనిషి యేవిధముగా వుంటున్నాడు. పవిత్రమైన సం[illegible]ములను మాత్రమే చేర్చుకోవాలి. ఈ thoughts యొక్క స్వరూపమే mind. ఈ thoughts కు [illegible] ప్రవర్తనే ఆధారము. కనుక మన actions సరియైన రీతిలో పెట్టుకోవాలి. ప్రతి విషయమునందు [illegible] man not animal అనే రకమైన విషయాన్ని మనము విచారణ చెయ్యాలి. మానవత్వమనేది [illegible]త్వములతో కూడినది. కనుకనే దైవం మానుషరూపేణ. అన్ని జీవులయందు వుంటున్నాడు దైవము. [illegible] మనిషి యందున్న దైవము సాక్షాత్ స్వరూపమే. దైవ కార్యములుగా మనము జీవించాలి. మనము [illegible]ముగా జీవించాలి. మన పిల్లలు ఆవిధముగా జీవించటానికి తగిన తర్ఫీదు ఇయ్యాలి. అప్పు[illegible] మన విద్య సార్థకమవుతుంది. ఆదర్శవంతమైన Institute గా రూపొందుతుంది.

అధ్యాపకులారా! ముఖ్యముగా మీరు ఇక్కడకు వచ్చినందుకు స్వామిని చూస్తున్నా[illegible] స్వామి teachings వింటున్నారు. స్వామిని చక్కగా అర్థము చేసుకోవటం లేదు. స్వామిని [illegible] చేసుకుంటే అన్నీ అర్థమైనట్లు గానే వుంటుంది. చెట్టును కాపాడదలచినవాడు ఆకును [illegible] వేయటము కొమ్మలు కొట్టటము కాదు. తల్లి వేరును కొట్టాలి. అప్పుడే చెట్టు కూలిపోతుంది. [illegible]వత్సరముల తరబడి స్వామిని చూస్తున్నారు. స్వామి ఉపన్యాసములు వింటున్నారు. కానీ ఏకించిత్తు [illegible] మార్పు కలిగిందా అంటే లేదు. కారణం ఏమిటి? స్వామి తత్వాన్ని గుర్తించక పోవటం చేతనే [illegible] మార్పు జరగటం లేదు. స్వామి నాతో మాట్లాడటం లేదు. నామీద కోపము. నాపైనుంది. నాపైన ఉం[illegible] ఈ విధమైన imagination చేస్తూ వుంటారు. దీనిని బట్టి స్వామిని యెంత మాత్రమూ [illegible]ం చేసుకున్నారని తెలుస్తుంది. ఏమి కోప్పడటమేనా స్వామి యొక్క స్వభావము. నాలో వున్న దోష[illegible] ఏమిటి? అని తనలో తాను వెతుక్కోటం లేదు. ఎవరికి డాక్టరు పథ్యం పెడతాడు. రోగముతో [illegible]న్న వానికే. పథ్యము పెడతాడు. రోగము లేనివానికి కాదు. కాబట్టి స్వామి ఈ రకమైన పథ్యము [illegible]పెట్టకంటే నాలో దోషము వుందని నిర్ణయము చేసుకోవాలి. తనను తాను పరిచయము చేసు[illegible]టానికి యే మాత్రము ప్రయత్నించటము లేదు. అలాంటి వారు వందల సంవత్సరములుండీ ప్రయోజనము లేదు. మొట్టమొదట యోచన చేయాలి. స్వామి ఏది చెప్పినా ఏమి చేసినా ఏవిధము [illegible]వర్తించినా అన్నీ మన మంచి కోసమనే విశ్వాసమును బలపరచుకోవాలి.

[illegible] ఒక చిన్న ఉదాహరణము. అనన్యాశ్చింతయంతో మాం.... ఇది భగవద్గీత ప్రధానమైన [illegible] కట్టకడపటిది 'యోగక్షేమం వహామ్యహం' నా యోగక్షేమాన్ని చూచుకుంటాను అన్నాడు. [illegible] పరులైనవారు యీ రెండు పదములనే తీసుకుంటారు. స్వామి నాతో గ్యారంటీ చేశాడు కదా [illegible] యోగక్షేమము చూచుకుంటానని నా చేయి విడువనన్నాడు కదా అని దీనిని మాత్రమే తీసుకుంటారు. [illegible] నేను ఆ గ్యారంటీ యిచ్చాను, నిన్ను వదలను నీ యోగక్షేమమును చూచుకుంటాను అది [illegible] తీసుకుంటావుగాని అనన్యాశ్చింతయంతో మాం నీవు చేస్తున్నావా? యోగక్షేమం మాత్రం కావాలి. [illegible] స్వామి ఆజ్ఞ నడుచుకుంటున్నావా? స్వామి ఆశయములను ఆచరణలో పెడుతున్నావా? మరి [illegible] చింతన చేస్తున్నావా? అవన్నీ చేసినవానికి యోగక్షేమం వహామ్యహం అన్నారు. నాకు అంతకన్న అక్క [illegible] నా యోగక్షేమము కావాలి అంటే భగవంతుడు అంత వెర్రివాడు కాదు. స్వామి చెప్పినది చేసిన [illegible] యోగక్షేమములు తాను చూచుకుంటాడు. చెప్పినది చేయకుండా స్వామి చెప్పినది మాత్రమే [illegible]లంటే యిది పక్కా స్వార్థము రాక్షసత్వము. ఇంత స్వార్థముతో మునిగినవానికి యింక యేమాత్ర [illegible]ందుకు అభివృద్ధి కానేరదు. తెలుగులో ఒక పద్యము వుంటున్నది.

అక్కరకు రాని చుట్టము
మ్రొక్కిన వరమని వేల్పు మోహరమున తా
నెక్కిన బారని గుర్రము
గ్రక్కున విడువంగ వలయు గదరా సుమతీ.

[illegible] స్వార్థపరులు యేమి తీసుకుంటున్నారంటే. అక్కరకు రాని చుట్టము నా కష్టములకు ఆదుకొని [illegible] నాకు వద్దు అని వదలిపెట్టటం. మ్రొక్కిన వరమని వేల్పు. నేను మొక్కినా కోరును నాకు వ [illegible] అనుగ్రహించని దేవుడు నేను వదలిపెట్టాలి. నేను ఎక్కుతే పరుగెత్తని గుర్రము నాకు [illegible]పేదు. ఇది యిలావుంది కనుక విసర్జిస్తున్నాను అంటారు. ఎవరికి చెప్పాడు యిది. గదరా [illegible]. సుమతికి చెప్పాడు. మంచి బుద్ధి కలవానికి చెప్పాడు. సుమతి. యీ మూడు అక్షరముల [illegible] వుండిన ముఖ్యమైన తత్వాన్ని వదలి యీ మూడు వాక్యాలను మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. మంచి [illegible]ములు కలిగినవాడు ఏనాటి తెలియకుండా గుర్రమును ఎక్కుతాడా? ఎక్కడు. వాడు చెడ్డబుద్ధి [illegible] మంచి గుణములు కలిగినవాడు ఏదంటే అది భగవంతుని కోరతాడా? మంచినే కోరతాడు. [illegible] కోరతాడు కాబట్టి మంచిని ఆశీర్వదిస్తాడు. అక్కరకు రాని చుట్టము. నీవు చేయరాని పనులు [illegible] తప్పు పనులు చేసి బంధువులు నాకు యేమాత్రము సహాయము చేయలేదంటే బంధువులు [illegible] సహాయము చేస్తారు? నీవు మంచి పనులు చేసి, ప్రమాదములో చిక్కుకుంటే తప్పక

వులు వచ్చి ఆదుకుంటారు. సుమతిగా వుంటుండి నీవు భగవంతుని ప్రార్థించు. భగవంతుడు నీకు త్రము. నీవు సుమతిగా వుంటుండి గుఱ్ఱమును ఎక్కు. చక్కగా పరుగెత్తుతుంది. నీయొక్క మనస్సు త్రముగా వుంటుండి బంధువులు కాపాడలేదే, దేవుడు నన్ను రక్షించలేదే, గుఱ్ఱము పరుగెత్తలేదే ఎలా. కాళ్ళక్రింద వేసి తొక్కుతుంది. ఇదే విధముగా యీనాడు ప్రపంచమంతా జరుగుతున్నది. క్రింత యంత్ర మంత్ర' అది మాకు అక్కరలేదు. 'ఏ జన్మ పర్యుపాసతో నిన్ను పూజించనక్కరలేదు. దేవుడు మాత్రం వద్దు అతని సహాయము కావాలి. ఎట్లా వస్తుంది సహాయము. అది ఏనాటికి లభ్యము ఇది విరుద్ధమైనది. Impossible. దేవుడు కావాలని నీవు కోరినప్పుడే నీవు కోరినవి దేవుడు అంది కనుక మొట్టమొదట ఆ దైవత్వమును చక్కగా విశ్వసించాలి.

రాత్రి మనపిల్లలకు కూడా చెప్పాను. ఈనాడు దురదృష్టము యేమిటోగాని విజ్ఞానధనము పెరగటం చేత మానవుని వివేకము కూడను శూన్యమై పోతుంటాది. ఆ discrimination కూడ తుకున్న discrimination చేస్తాడు. తన తప్పును మూసిపెట్టుకొనే discrimination త్రము. ఇది కేవలం selfish individual discrimination. Fundamental discrimination చేయాలి. సమాజమునకు, సర్వులకు సంబంధించిన discrimination చెయ్యాలి. Is it or not అని ఆలోచించాలి. ధనవంతుడు కారులో కూర్చొని హాయిగా డ్రైవరుకు surrender పోయి, గురకపెడుతూ హాయిగా ప్రయాణం చేస్తాడు. ధనవంతుడు ఒక ఘూర్ఖాకు surrender రాత్రి హాయిగా నిద్రపోతాడు. ఇంకా ధనవంతుడైనవాడు వంటవానికి surrender అయి వాడు వండినది భుజించి store room keys వానికిచ్చి surrender అయిపోతాడు. ఒక డ్రైవరుకు surrender అవుతాడు. ఒక వంటవానికి surrender అవుతాడు. ఒక గూర్ఖాకు surrender అవుతాడు భగవంతునికి surrender కావటానికి యేమాత్రం సిద్ధము కావటం లేదు. కాబట్టి వంటవానికంటె కంటె, డ్రైవరుకంటె చిన్నవాడా భగవంతుడు? ఎంత హీనంగా చూస్తున్నారు చూడండి మీరు. భగవంతుని నమ్మి వుండినప్పుడు గూర్ఖాను మనం విశ్వసించనవసరము లేదు. డ్రైవరును విశ్వసించనక్కర లేదు. నీ అదృష్టము సరిగా లేనప్పుడు డ్రైవరు కూడా తాగవచ్చు. ఇద్దరూ చావవచ్చు. దైవానుగ్రహానికి నుగుణ్యైతే అన్నీ కూడా సక్రమంగా జరిగిపోతాయి. ఈనాడు యిలాంటి దైవానుగ్రహము పొందే విశ్వాసము తగ్గిపోయినాయి

అధ్యాపకులారా! మనపిల్లలను దైవప్రేమకు, దైవానుగ్రహానికి పాత్రులయ్యేటట్లుగా మీరు క్షించాలని నేను ఆశిస్తున్నాను. మనకు ధనము అవసరమే. లోకములో comforts అవసరమే. కాని ఎంత కో అంతకావాలి. మనం దైవానుగ్రహానికి పాత్రులమై పోతే సర్వమూ అక్కడే దొరుకుతాయి. ఈనాడు

[illegible]ంత చాలా విపరీత స్థితిలో మార్పు చెందుతూ వస్తుంది. ధనమే సర్వము అని విశ్వసించటం చేత
[illegible] కోల్పోతున్నాము. పిల్లలకు రాత్రి చెప్పాను. పంచ భూతముల లోపల పర్సే మనకు ప్రధానమైన
[illegible]కున్నారు. ఇది ప్రధానమైనదే కాదు పంచ ప్రాణములు కూడా పర్సే. ఎంత వుండి ఏమి ప్రయోజనము
[illegible]స్త్రానికి ఖజానాలో కావలసినంత డబ్బు వుంది. పాడు మూతికా పాన్పుపై పవళించాడు. కాని
[illegible]ంతా నిప్పులపై పవళించినట్లుగా అనుభవిస్తున్నాడు. మనసు చాలా ప్రధానమైనది. మనస్సును
[illegible] మార్గములో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు సర్వమూ కూడా మనకు అనుకూలమైన రీతిలో బయలుదేరుతుం
[illegible] కనుక మన పిల్లలను సరియైన రీతిలో తీర్చిదిద్దటానికి ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధలు ఎక్కువగా చేయాలి.
[illegible]కపోవటం వలననే దేశము యీ పరిస్థితికి రూపొందుతుంది. ఈనాడు కమ్యూనిస్టు దేశాలు కూడా
[illegible]కము చాలా అవసరమని చెప్పుతూ వస్తున్నారు. కనుక ఏది లేకపోయినా ఫరవాలేదు. చదువు లేక
[illegible]నా ఫరవాలేదు. ఆధ్యాత్మిక భావాన్ని అభివృద్ధి పరచాలి. ఈనాడు తుచ్ఛమైన కోరికలకంతా స్వైరపోవు
[illegible] అనిత్యము అశాశ్వతము అయినదానికి అర్రులు చాచుతున్నాము. నిత్యసత్యమైన విషయాలను ఏ
[illegible] త్యాగము చేయటం లేదు. రాత్రి పిల్లలకు చెప్పాను. అనేకమంది ఎవరెస్టుపైకి పోయి పతాక
[illegible]లు పెట్టారు. రాత్రింబవలు శ్రమపడుతున్నారు పాపం. ఎవరెస్టుకి పోవాలని, వారెస్టు వారికి. రెస్టు
[illegible] పోతున్నది. ఇంతే కాదు ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటాలని చెప్పి రాత్రింబవలు తిమింగలాలను దాటు
[illegible]కాలానికి ప్రాణము కూడా త్యాగము చేసి swimmingలో వారు తర్ఫీదు వేసుకుంటున్నారు.
[illegible]వదనుగ్రహము కావాలని యేకించిత్తైనా త్యాగము చేస్తున్నాడా? ఏ కించిత్తైనా శ్రమపడుతున్నాడా?
[illegible] ఇవన్నీ ఎంతమంది ఎన్ని సాధించారు. ఏమి ప్రయోజనం లేదు. ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటినవాడు
[illegible] తెలుసు. తిమింగలములు, మకరములు ఎన్నెన్నో వుండినప్పటికి వాటినుండి తప్పించుకొని ప్
[illegible] ప్రాణాన్ని త్యాగము చేసినవాడు అని మహాధీరుడు మహావీరుడని గొప్ప బిరుదును పొందాడు
[illegible] ధీరుడు? సముద్రమును దాటితే వీరుడా? కాదు కాదు. రాత్రింబవలు ఆ swimming లోపల
[illegible] చేసుకొని యిల్లునే మరచిపోయినాడు పాపం. అతను ఒక ఇంగ్లీషువాడు. ఈ విధముగా రాత్రిం
[illegible] సముద్రములోనే వుండటం చేత వాని యిల్లాలేమంటున్నది? వాడేమి పిచ్చి పట్టి సముద్ర
[illegible]లో తిరుగుతూ వుంటుంటే నా గతి ఏమిటంది? ఆమె వానిని వదలి యింకొకరిని పెండ్లి చేసుకుంది.
[illegible] వచ్చే లోపల. భార్య యొక్క మంచి చెడ్డలు యోచించుకోకుండా, సంసారము మంచి చెడ్డలు యో
[illegible]చుకోకుండా ఎప్పుడూ తన స్వార్థములోనే వుండే యిలాంటివాడు నాకెందుకని విడచిపెట్టింది. ఇం
[illegible] వచ్చేటప్పటికి లేదు. ఆమె యింకొకరి యింట్లో వుంది. అక్కడకు పోయేటప్పటికి get out అంది.
[illegible]. ఈ అవమానమును భరించుకోలేక విషము త్రాగి చావాలనుకున్నాడు. వీడు ధీరుడా?

[illegible] దాటి నాడుగాని యింద్రియాల్ని దాట లేదు. తన మనస్సును తాను అరికట్టలేదు. ఇది భీరత్వ [illegible] అవుతుంది. ఎవరెస్టు పైకి పోయి పతాకమును పాతినాడు ఒకడు. వాడు కూడను రాత్రింబవలు [illegible] పోవటం చేత యిల్లుని మరచి పోయాడు. అతనికి చాలా ప్రియమైన కుమారుడు వుండేవాడు [illegible] తండ్రిపైన బెంగపెట్టుకొని తండ్రి వచ్చేలోపల ఆకుమారుడు మరణించాడు. మరణించాడ [illegible] అంటూనే రైలుక్రింద పడిపోయాడు. వాడు ధీరుడా! మహా బలహీనుడు. జనన మరణములు [illegible]ములు. కేవలము నేను నా స్వార్థములో మునిగి యితరుల ప్రాణము తీసాను. కనుక నాకు స్వా[illegible] ప్రధానము కాదని స్వార్థమును త్యాగము చేయవలసిన వాడు ప్రాణాన్ని త్యాగము చేశాడు. పిచ్చివా[illegible] ధీరుడు కాదు. కనుక మనము చేయవలసినది యేమంటె స్వార్థాన్ని త్యాగము చేయాలి. మన [illegible] కూలమో అననుకూలమో భగవత్కార్యములో మనము ప్రవేశించాము. ఎన్నో అనుకూలము [illegible] మనము త్యజించాము. ఇక్కడకు వచ్చాము. పిల్లలను చక్కగా తీర్చిదిద్ది వారిని ఆధ్యాత్మిక [illegible]ములో ప్రవేశపెట్టి మీరు కూడను ఆధ్యాత్మికములో ఆనందమును అనుభవించుటయే స్వామి [illegible] ఆశయము.

ఇప్పుడు చిన్న విషయము చెప్పి నేను ముగిస్తాను. ముఖ్యముగా మొట్టమొదట [illegible] అర్థము చేసుకోండి. స్వామికి యేకించిత్తూ స్వార్థము లేదు. స్వామి కోసమని మీరు తపన చె[illegible] లేదు. నా దేహం యిల్లా పోయేదే గాని ఎప్పుడూ యిట్లా పోయేది కాదు. స్వామియొక్క హృదయ [illegible] చాలా విశాలమైనది. స్వామి చర్యలన్నీ స్వార్థ రహితమైనవి పవిత్రమైనవే. స్వామి ప్రేమ కూడను దోష [illegible]మైనది. ఇలాంటి ప్రేమ జగత్తులో ఎక్కడ వెతికినా లేదు. ఒక్క స్వామి దగ్గర తప్ప. ఏదో హృద[illegible] లోపల అంతో యింతో స్వార్థము కలిగివుంటుంది. కాని స్వామిలో ఏ స్వార్థము లేదు. కఠినము [illegible]న్నా, కోపముగా నటించినా ప్రేమతో ప్రవర్తించినా యివన్నీ ప్రేమ యొక్క రకములే గాని మరొకటి [illegible] కానీ కొన్ని కొన్ని సమయములలో కొన్ని కొన్ని ప్రవర్తనలు పురస్కరించుకొని సరైన మార్గములో [illegible] పెట్టుటకై కొన్ని శబ్దములు మార్చవలసి వస్తుంది. దానిని మీరు కోపంగా భావిస్తున్నారు. లేదు లేదు. [illegible]మైన పాత్ర పూర్తి మధుర రసమే. ప్రేమరసము తప్ప మరొకటి లేదు. నా కన్నులతో చూసే [illegible] ప్రేమ రసమే. నేను వినేది ప్రేమ రసమే. పలికేది ప్రేమ రసమే. నడిచే నడక కూడా ప్రేమ [illegible]. ఈ రకముగా మొట్టమొదట మీరు అర్థము చేసుకున్నప్పుడే మీరు యీ దుఃఖమంతా [illegible] దుష్ఫలము గాని మీరు యేమాత్రము అవకాశము యివ్వకుండా వుంటారు.

ఇన్ని కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఎందుకోసం కట్టాను యీ విద్యాలయం. ఏకొంతమంది పిల్ల[illegible]లను వస్తే దేశమునకు ఎంతైనా ఆదర్శముగా అందించవచ్చునని. అంతేకాని యిది వ్యాపారముగా

[illegible]ము పెట్టలేదే! ఎవరిదగ్గర యేకాసు మేము ఆశించలేదే! దానికి తగిన కృతజ్ఞత వుండనక్కర లేదా! ఇది విద్యను విరుద్ధమైన గుణాలు. క్రిందపడిపోయిన టవలు అందిస్తే Thanks అంటాము [illegible] జీవితమునకు ఇంత ఆధారము చూపి ఎంతమంది పిల్లలను పోషించుకొని, ఎంత మంది పిల్లలతో సన్నిహితము చేసుకొని ఇన్ని విధముల లాలిస్తూ, పాలిస్తూ అన్నివిధముల చూస్తుంటే ఆపిల్లలకు కూడా కృతజ్ఞత లేకపోతే ఎంత క్రూరత్వము. ఇంక వారు చదివి ఏమి ప్రయోజనమూ. కాబట్టి పిల్లలంతా కేవలము స్వార్థము. స్వార్థము. ఏ ఒకరైనా కూడను త్యాగములో వున్నట్లు నాకు కనుపించటం లేదు.

తమ స్వార్థాన్ని లక్ష్యములో పెట్టుకొని యీ పనిలో ప్రవేశిస్తూ వుంటారు. కనుక అటువంటి వారు ఎంతమంది వుండినా ప్రయోజనం లేదు. ఒక్కరుంటే చాలు.

కులములో నొకడు గుణవంతు డుండిన
కులము వెలయు వాని గుణము చేత
వెలయు వనములో నున్న మలయజంబున్నట్లు

పెద్ద forest లోపల ఒక్క మంచిగంధము చెట్టు వుంటే ఆ అడవికి అంతా మంచి సుగంధాన్నిస్తుంది. [illegible]గ పుష్పము చాలా అందంగా వుంటుంది కాని దానికి చాలా దుర్గంధము. కాని jasmine [illegible] చిన్నదిగా వుంటుంది. దాని సుగంధము అడవికంతా పంపుతుంది. కనుక ఒకరిద్దరైనా మంచి వారు నాకు లభిస్తే చాలు. వారితో ఎంతైనా పని చేయవచ్చు. ఒక్క candle పట్టుకొని Thousand candles నైనా వెలిగించవచ్చు. అదే unity in diversity. అందరియందు వున్న [illegible] మొట్టమొదట గుర్తించాలి.

స్వామి తత్త్వాన్ని మీరు గుర్తించండి. ఇక్కడ మీరు గుర్తించుకోలేకపోతే [illegible] ప్రపంచములో ఎక్కడా గుర్తించుకోలేరు. ఇది అతిశయోక్తిగా చెప్పటం కాదు. ఇంకా [illegible]వున్న ఎంతో శక్తిని తగ్గించి మీకు చెప్తున్నాను. మొత్తము మీద నాలో కించిత్తైనా స్వార్థము లేదు. దానిని మాత్రం మీరు అర్థము చేసుకోండి. స్వామి ఏమి చేసినా మీ మంచి కొరకే. అనే [illegible] మీరు నిలపండి. మీరు బాగుపడి పిల్లలను కూడా బాగుపరచాలి. అప్పుడే యీ [illegible] ఆదర్శవంతమైనదిగా రూపొందుతుంది. బయట చూస్తే సత్యసాయి ఇన్‌స్టిట్యూట్ [illegible]టిది అలాంటిది అని. ఎందుకంటే ఆచుట్టూ వున్న సంస్థలారకంగా లేవు. ఏ చెట్టు లేని దగ్గర [illegible] చెట్టే పెద్ద చెట్టని దానినే ఒక పెద్దదిగా భావిస్తున్నారు. ఆ విధమైన కీర్తి మనం దీనితో కూడదు. [illegible] పెద్ద చెట్టుగా కనుపించాలి. అనేక మందికి నీడనందించి ఆదర్శముగా రూపొందాలి. నేను ఎవరికి

[illegible] భయపడను. ఎందుకనగా నాలో ఎట్టి దోషం లేదు. పవిత్రానికి భయం ఎందుకుంటుంది. మొకంద [illegible]. మూడు దినములకు ముందుగా వైస్ ప్రెసిడెంటు యిక్కడకు వస్తున్నానని ఫోన్ చేశాడు. [illegible] వరంతా వచ్చి హెలికాప్టర్ arrange చేయాలన్నారు. సారెసారికి వారు రావటం వల్ల [illegible] ఖర్చు అవుతోంది. ఈ డబ్బంతా వైస్ ప్రెసిడెంటుదా లేక ప్రభుత్వానిదా? ప్రజలది. ఇంత డబ్బు [illegible] పెట్టటం నాకు యిష్టం లేదు నన్ను చూడకపోయినా మంచిదే కానీ నీవు రానక్కరలేదు. అంతే [illegible] వచ్చినప్పుడంతా ground లో వున్న courts అంతా ఎత్తివేస్తారు. అనవసరంగా పిల్ల [illegible] టైము కాలం చేస్తారు. basketball poles ఎత్తివేస్తారు. ఇంతే కాకుండా మందిరములో [illegible]కి పెయింటు వేస్తున్నారు. ఫోన్ చేయించాను. don't come rooms are not available. [illegible] ఫోన్ చేశాడు వైస్ ప్రెసిడెంటు. నాకు రూము అవసరం లేదు భజన హాలులో కూర్చుని స్వామి [illegible]ం చేసుకుంటానని. స్వామి దర్శనం చేసుకున్న తక్షణం హెలికాప్టరులో వాపస్ వచ్చేస్తానన్నాడు. [illegible] కోసం యింత డబ్బు ఖర్చు పెట్టటం న్యాయం కాదని మళ్లీ ఫోన్ చేయించాను. తెలివి [illegible] గలవాడు కనుక మానుకున్నాడు. పేపర్లో కూడా యిచ్చేశాడు. స్వామి ఆజ్ఞానుసారం నా ప్రో[illegible] cancel చేసుకున్నానన్నాడు. ఎవరైనా యీరకంగా చెప్పేవారున్నారా? కారణం ఏమిటి? [illegible]ం మంచిగా వుంటే ఎవరికి భయపడనక్కరలేదు.

నేను ఒక్క నయాపైసా వ్యర్థము చేయటం లేదు. కనుకనే నాకు యితరులకు చెప్ప [illegible] అధికారం వుంది. ఆ విధంగా యితరులకు చెప్పి పెద్దవారి మొదలు చిన్నవారివరకు కూడా [illegible]బద్ధంగా చేసేది జగత్తులో ఎక్కడా లేదు. మీరు కేవలం సమీపంలో వుండటం చేత స్వామిని [illegible] అర్థము చేసుకోటం లేదు కాని చేసుకున్నవారికి ఎంతో గొప్పగా వారి experience లంతా [illegible]న్నాయి. మీరు దేహాన్ని, స్వామి యొక్క నడకను, ఉదయం సాయంత్రం దర్శనం యీ చర్యలను [illegible] మీరు చూసి భ్రమిస్తున్నారు గాని యిది కాదు స్వామి యొక్క స్వరూపం. విశాలం విశాలం [illegible] form. ఇలాంటి విశాలంలో మీరొచ్చినప్పుడే యీ విశాలత్వాన్ని గుర్తించటానికి వీలవుతుంది. [illegible]చిత భావాలను దూరంగా పెట్టండి. ఏపని చేసినా యిది నాకు యితరులకు మేలు కలుగ [illegible] లేదా అని విచారణ చేసి పని చేయాలి. మనకూ వుండాలి యితరులకు వుంటుండాలి. [illegible] నేను teach చేస్తున్నాను. నాకూ తృప్తిగా వుండాలి. పిల్లవానికి వుండాలి. ఇంతే కాదు. [illegible] యింకొక తృప్తిని కూడా చూసుకోవాలి. ఇద్దరికి తృప్తి వున్నప్పుడు స్వామికి తృప్తి వుందా [illegible] అదికూడా చూసుకోవాలి. అప్పుడే యీ మూడు తృప్తులు త్రిమూర్తి రూపాన్ని ధరిస్తుంది. కనుక [illegible] విశాల హృదయంతో మీరు teach చేస్తున్నారు. బాగానే చేస్తున్నారు. ఆ విషయంలో

[illegible] యేమీ లేదు. అధ్యాపకులంతా ఏకంగా వుండి ఒకరికొకరు గౌరవ మర్యాదలందిస్తూ [illegible] కలసి మెలసి వున్నప్పుడు స్వామికెంతో ఆనందమేస్తుంది. అట్లా కాకుండా యీ రీతిగా [illegible] స్వామికే మాత్రం తృప్తి వుండదు. మరను కుంటారు ఎంతో మంది వచ్చి చూస్తుంటారు. ఒకో [illegible] ఎలావున్నారు? ఒకో విద్యార్థి ఎలావున్నాడు? ఆ టీచర్సును యీ టీచర్సును యేవిధమైన [illegible] వుంది ఈరకంగా యివన్నీ గుర్తించటానికి ప్రయత్నిస్తూ వుంటారు. కనుక వారు గుర్తించవ [illegible] పోవ మనసు self satisfaction రావాలి. నేను సరిగా ప్రవర్తిస్తున్నానా లేదా? వాళ్లపైనవేరు [illegible] వారు complaint అనేది ఎప్పుడూ వుండకూడదు. నీవు ఏవరించుకొని సరియైన మార్గంలో [illegible] పెట్టుకోటానికి అధికారం వుంది. అంతేగాని నీవు యితరులపైన complaint చేయకూడదు. [illegible] లోపమైనా చేస్తే అతనిని పిలిపించి చెప్పు. ఇంతకంటె పెద్ద విషయం మరు చెప్తున్నాను. ఈ టీ [illegible] స్వామిదగ్గర చేరటానికి, స్వామి దగ్గర రావటానికి ఏవో కొన్ని ఆటంకాలున్నాయని అపోహపడు [illegible] ఈ వైస్ చాన్సలర్ అవకాశము యివ్వటంలేదని. రిజిస్ట్రారు అవకాశం యివ్వటంలేదు. [illegible] లో మాకు అడ్డు తగులుతున్నారు అనే తుచ్ఛమైన complaints వుంటాయి. స్వామి [illegible] టా విసేరకం కాదు. స్వామి యొక్క స్వభావం direct గా పోయేటువంటి దనే తత్వం మీరు [illegible] చేసుకోలేదు. నిజంగా చెప్పాలను కుంటే యింతవరకు V.C గాని రిజిస్ట్రారుగాని ఎవరు నా [illegible] యేవిధమైన అడ్డులు చెప్పలేదు. ఇవన్నీ అపోహలేగాని వారిలో ఎట్టి దోషాలు లేవు. మీకు [illegible] ఆఫీసులో యేమైనా differences వుంటే నేను చెప్పను గాని స్వామి విషయంలో మాత్రం [illegible] అనేక పర్యాయములు V.C కూడా నా దగ్గరకు వచ్చి స్వామీ! టీచర్సు చాలా ఏడుస్తున్నారు వాళ్లకు ఒక [illegible] యిచ్చి వారిని శాంత పరచండి అని చాలాసార్లు చెప్పాడు. చెప్తే This is not your [illegible] 90 అన్నాను. చూశారా! అవకాశము యివ్వమని చాలాసార్లు కోరాడు. పాపం. నేది నేను [illegible] కావలసినది వారు చూసుకుంటారు అన్నాను. అలాంటి పరిస్థితిలో మీరు సత్యాన్ని గుర్తించుకో [illegible] V.C అడ్డు తగులుతూ వుంటాడు. రిజిస్ట్రారు అడ్డు తగులుతూ వుంటాడు అనుకోటం యిది [illegible] సంకుచితమైన భావాలు. ఎవరూ స్వామికి అడ్డు తగలటానికి వీలుండదు. నాకు అడ్డు ఎవరూ [illegible] అవకాశము లేదు. నేను ఎవరిమాటలు వినేటువంటి వాడను కాను. నాకు మీకు direct [illegible] connection. ఏమైనా అడ్డు తగిలితే నీకు నీవే తగలాలిగాని యింకోరు తగలటానికి వీలులేదు. కనుక [illegible] మీకు అడ్డు తగిలేది మీరేకాని యింకొకరు కాదు. కనుక మీలో వున్న స్వార్థభావాలు దూరం చేసుకోండి. [illegible] పోతుంది. అప్పుడు మనం మనం ఏకమై పోతాము. అంతేగాని యితరులపై యిలాంటివన్నీ [illegible] కూడదు. ఇలాంటి చెడు భావాలు మనలో ప్రవేశిస్తే అది పెద్ద వృక్షంగా మారిపోతుంది. ఇది మొక్క

అప్పుడే త్రుంచి వేయాలి. వృక్షముగా మనము పెంచకూడదు. కనుక ఇలాంటి అపోహాలకి అనేక చేర్చు చోటిస్తున్నారు. ఇంకొకటి. ఎవరైనా స్వామికి మాపైన కంప్లెంటు ఇస్తున్నారో ఏమిటో తుచ్ఛ భావాలు భావిస్తారు. నాకు ఎవరు వ్రాయటానికి వీలులేదు. నాకింతవరకు అలాంటి లు రాలేదు. ఎవరనుకుంటున్నారో వారిదగ్గర నుండే కంప్లైంటు వస్తోంది. కాని బయటు వారి నుండి లేదు. అలాంటి కంప్లైంట్లకు అవకాశమిచ్చే స్వభావం కాదు. దివ్యలున్నాయి నాకు కూడా కన్నులున్నాయి చూస్తాను. ఏది మంచి ఏది చెడ్డ పెంట్రుకలున్నాయి చూడండి ఫిల్టర్సు. చెడ్డ తీసేస్తుంది. మంచిని మాత్రం తీసుకుంటుంది. నాదగ్గర మంచి powerful filters వుంది. illuminate చేస్తాను ఏది మంచో తీసుకుంటాను. చెడ్డను పక్కకి పెట్టేస్తాను. అందుకని వన్నీ నేను వినను. విన్నవన్నీ చర్యలోకి తీసుకోను. స్వామి యొక్క స్వభావం మీరు చక్కగా అర్థం చేసుకుంటే ఇలాంటి అపోహాలకు అవకాశము వుండదు. కనుక నేటినుండి అలాంటి అపోహాలు పెట్టండి. మీకేదైనా అవసరం వుంటే direct connection నాకు మీకే తీసుకోండి. లను మధ్యలో ప్రవేశపెట్టకండి. మీరు నాకోసం వచ్చారు. నేను మీకోసం వున్నాను. అంతే పైన వాళ్ళపైన కంప్లైంటు చేస్తే మంచిది కాదు. మన క్వాలిటీస్ హీనమైపోతుంది.

అధ్యాపకులారా! మీకు నాలో వున్న భావాలన్నీ కూడను చక్కగా ఏవిధమైన లోపము పెట్టకోకుండా చక్కగా వివరించి మీకు చెప్పాను. పిల్లలను బాగుపరచే బాధ్యత మీపై వుంది విద్యకంటే ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధ అధికముగా చేయండి. స్వామియొక్క తత్త్వము, ఎంతో ఆశతో వుంటారు ఏ రాముడో, ఏ కృష్ణుడో చెప్పినా వారు వినరు. స్వామియొక్క బోధలు ఎట్లాంటివి స్వామి లు ఎలాంటివి మీరు స్వామిని అర్థం చేసుకోండని మీరు అర్థం చేసుకొని పిల్లలకు చెప్పండి. ఎంతో అభివృద్ధి చెంది ఎంతో ఆదర్శవంతముగా తయారౌతారు. నా విషయము చెప్పమని స్పష్టముగా చెప్పటం లేదు. కారణం ఏమంటే పిల్లలంతా స్వామికోసం వస్తున్నారు. స్వామి విషయము పిల్లలకు చెప్పకుండా పోవటంచేత వారిలో వుండే భక్తి క్రమక్రమేణా క్షీణించిపో తున్నది. చిన్నపిల్లలు వారి భక్తి ప్రపత్తులు అభివృద్ధి చెయ్యాలి. అప్పుడే మన Institute అభివృద్ధి చెందుతుంది. సరియైన ఆదర్శము నందుకుంటుంది. దానితోపాటు మీ పాఠాలు కూడా కోవచ్చు. తప్పక అది వుండవలసినటువంటిది. మీ subjects తో ఇవి కూడను చేర్చి గాని subject విరమించి చెప్పమనటం లేదు. మీలో వుండిన ఈ doubts అంతా చేసుకొని సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో Duty is God work is worship అనే ముతో మీరు work ప్రారంభించండి - ఆ విధముగా మీరు మెలగినప్పుడు ఏంతైనా

[illegible]కు. పిల్లలను ఎంతైనా బాగు చేస్తారు. నాకు రాత్రింబవలు యిదే పెద్ద యోచన. యింత [illegible]మంతా వస్తున్నది. వారినందరిని ఒక్క క్షణములో మార్చేస్తున్నాను. కానీ యీ పిల్లల [illegible] సమస్యగా వుంది. చాలా చిన్న పిల్లలు. మొక్కలు చక్కగా వస్తే చెట్లు అంత చక్కగా అవు[illegible]. ఈ మొక్కలలో సొట్టపోతే చెట్టు సొట్ట పోతుంది. కనుక యీ పిల్లలను వికారమైన మార్గ[illegible] ప్రవేశపెడుతున్నారని నాకు చాలా బాధగా వుంటున్నది. కనుక అలాంటి మార్గము కాకుం[illegible] సాధ్యమైనంత వరకు మీ శక్తి సామర్థ్యానుసారం లోపము లేకుండా చూచుకోవాలని [illegible] ఆశీర్వదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.

ఇంక రేపు summer classes May 15 నుండి గాని 20 నుండి గాని బెంగుళూరు [illegible]ంభిస్తున్నాము. పది సంవత్సరముల కు పూర్వము యిది ప్రతిసంవత్సరము వుండేది. టీచర్సు [illegible]వసరమైన విషయాలుగా అభివృద్ధి పరచాలని వుద్దేశ్యముతో బయటివారు కాకుండా కేవలము [illegible] Institute పిల్లలు అనగా అనంతపురము, బెంగుళూరు, పుట్టపర్తి, జైపూర్, భోపాల్ వారి [illegible]త్రమే పిలిపించి సరైన రీతిలో లీడర్లు దిద్దాలనే వుద్దేశ్యముతో ఉత్సాహముతో యీ కార్యక్రమ [illegible] ప్రారంభిస్తున్నాము. కనుక మీరు హాలిడేస్ లోపల మీరు పోవలసిన ప్రదేశములను పోయి [illegible]ర్యములను అంతా చూచుకొని తదుపరి యిక్కడ Institute పనులు చూచుకొని [illegible] 10th నుండి మీరు freeగా వుండి టీచర్సు, విద్యార్థులు అక్కడ ప్రవేశించి యీ ఆనందాన్ని [illegible] గ్రోలాలని నేను ఆశిస్తున్నాను. నేను బెంగుళూరు పోయిన తరువాత దానికి తగిన arrangements చెయ్యాలి.

(1990 మార్చి 11వ తేదీ ఆదివారం ప్రశాంతినిలయం కాలేజీలో భగవాన్ బాబావారు ఉపాధ్యాయులకిచ్చిన దివ్యోపన్యాసం)